

A felvilágosult önkényuralom (Tk. 50-55. old., Atlasz 22/a)

A felvilágosult önkényuralom: a felvilágosodás szellemében való kormányzás, az országgyűlés összehívása, illetve a hatalmi ágak szétválasztása nélkül.

1. A társadalom felépítése

- szűk nemesi réteg (adómentességet élvezett)
 - a, főnemesség (arisztokrácia)
 - b, köznemesség (testőrség tagjai)
 - c, (bocskoros vagy hétszilvafás) kisenemesség
- kis létszámú polgárság (az ipar fejletlensége miatt)
- széles körű jobbágyság
 - a, zsíros parasztok (vagyonosok)
 - b, zsellérek (nincstelenek)

2. Mária Terézia reformjai

- 1754 – kettős vámhatár felállítása
 - a, birodalmi határok (nagy behozatali vámok)
 - b, országhatárok (magas kiviteli vámok)
- 1767 – úrbéri rendelet (jobbágyok terheinek enyhítése)
 - a, megszűnt a földesúri önkényeskedés (szolgáltatások jobbágytelkekre szabva)
 - b, megmaradtak az állami adók
 - c, továbbra is fizetni kellett
 - az egyházi tizedet,
 - földesúri kilencedet
 - d, heti 1 nap igás, 2 nap kézi robot
- mezőgazdaság fejlesztése (burgonya, kukorica, rizs)
- 1777 – Ratio Educationis (oktatási rendelet)
 - a, 6-12 éves korig kötelező iskoláztatás
 - b, egyetemeken orvosok képzése (egészségügy fejlesztése)